

HIIMUMAA VALLAVALITSUS

Hanno Pevkur
minister
info@kaitseministeerium.ee

Meie: 10.07.2024 nr 17-5/1351

Vabadussõja monument

Lugupeetav härra minister

Hiiumaa on seni ainus Eesti maakond, kus ei ole Vabadussõja mälestusmonumenti. Samas on Hiiumaa Muinsuskaitse Selts kaardistanud enam kui tuhat hiidlast, kes sõjaga seotud või otseselt lahingutes osalesid.

26. septembril 2017 kuulutas Hiiumaa Muinsuskaitse Selts koos Hiiu Maavalitsuse ja Hiiumaa valdadega välja ideekonkursi. Tähtajaks, 19. jaanuariks 2018 esitati 15 võistlustööd. Võidutööks valiti Sander Paljaku "Ohverdus" (<http://www.hiiumaamuinsuskaitseelts.eu/monument/1-Ohverdus.jpg>)

Sealt edasi on tehtud ettevalmistusi ja kogutud raha. 2022. aasta riigieelarvest eraldati Vabadussõja monumendi rajamiseks 500 000 eurot, mis tugines 2020. aastal valminud eelarvestusele. Projekt on kallinenud, kuna hiidlaseid, kes Vabadussõjaga seotud, on esialgu arvatust oluliselt enam. Samas võidutöö idee on kõigi nimed tahvlitele jäädvustada. See tähendab enam tahvleid ja enam metallitöid. Lisaks on valminud lipuväljak ja muudetud väliala lahendust.

Hiljem jagas Kultuuriministeerium toetuse pooleks, nii et 250 000 eraldati Pühalepa kiriku renoveerimiseks.

Kevadeks 2024 on Hiiumaa Muinsuskaitse Seltsi andmetel tehtud töid umbes 260 000 euro eest. Kõige suurem kulu sellest metallitööd Soome tehases maksumusega 150 000 eurot.

Viimase eelarvestuse järgi on vajalik vähemalt 400 000 eurot, et tööd lõpetada. Sealhulgas metallitööd Soomes, materjali transport Hiiumaale, monumendi paigaldus, välialade ja haljastuse kujundamine.

Hiiumaa monumendi kogumaksumus on võrreldavas suurusjärgus 2023. aasta suvel avatud Viljandi vabadussambaga. Seal panustas linn 50 000 eurot ning Hiiumaa vallavalitsus teeb Kaitseministeeriumi positiivse otsuse korral Hiiumaa vallavolikogule ettepaneku samuti 50 000 eraldada. Lisaks on omavalitsus võtnud kohustuse mälestusmonumenti ja selle ümbrust valmimise järel hooldada.

Teame, et vajadused kaitseinvesteeringuteks on märkimisväärsed ning seega eelarvelised valikud lihtsad ei ole. Samas on eriti tänases julgeolekuolukorras oluline mäletada ja meeles pidada Eesti riigi ajalugu. Vabadussõda on kahtlemata selle olulisemaid peatükke. **Sellest tulenevalt palume teil järgmise aasta eelarvest Hiiumaa Vabadussõja mälestusmärgi rajamiseks eraldada 350 000 eurot.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt
Hergo Tasuja
Vallavanem

Koopia: Hiiumaa Muinsuskaitse Selts votted@gmail.com